

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. 68
din 05.04.2013

despre semințe

Publicat : 21.06.2013 în Monitorul Oficial Nr. 130-134 art Nr : 417 Data intrării în vigoare : 21.12.2013

Modificată prin **LEGEA Nr. 185 din 21.09.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative**
Publicat : 27.10.2017 în Monitorul Oficial Nr. 371-382 art Nr : 632. Data intrării în vigoare : 27.10.2017

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și sfera de aplicare
a prezentei legi

(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor de plante și a materialului săditor.

(2) Prezenta lege nu se extinde asupra producerii semințelor în gospodăriile individuale în scopul utilizării acestora pentru consum personal, cu condiția ca semințele să nu fie expuse comercializării.

(3) În sensul prezentei legi, termenul „sămînță” include și materialul săditor.

(4) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a actelor permise privind producerea, prelucrarea, certificarea calității și comercializarea semințelor de plante și a materialului săditor prevăzute de prezenta lege pentru agenții economici se stabilește de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.

Articolul 2. Noțiuni principale și categorii de semințe

(1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

ameliorator – persoană juridică sau fizică care a creat sau a descoperit și a dezvoltat un soi;

buletin de analiză – document eliberat de un laborator autorizat/acreditat, care adevărește calitatea semințelor testate prin metode standardizate;

calități de soi ale semințelor – totalitate a indicilor biologici ce caracterizează apartenența semințelor la un anumit soi;

calități ale valorii culturale a semințelor – totalitate a indicilor de calitate a semințelor ce caracterizează pretabilitatea lor;

Catalog al soiurilor de plante – catalog în care sînt înscrise soiurile de plante admise pentru producere și comercializare în Republica Moldova;

certificat de calitate – document ce confirmă calitatea semințelor, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

certificat de calitate la import – document ce confirmă corespunderea calității semințelor importate cu

cerințele și normele de calitate, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

comercializare – vânzare, deținere pentru vânzare, ofertă de vânzare și orice tip de cesionare, furnizare sau transfer de semințe către o terță parte în vederea unei utilizări comerciale;

condiționare a semințelor – operațiune prin care semințele se aduc la anumite norme de umiditate, puritate și calitate;

contract de multiplicare – contract de producere a semințelor încheiat, în condițiile legii, între amelioratorul soiului sau reprezentantul acestuia și un agent economic;

control semincer – totalitate a măsurilor și acțiunilor legate de monitorizarea și supravegherea procesului de producere a semințelor, precum și de prelucrarea, certificarea și comercializarea acestora;

declarație de multiplicare – declarație a agentului economic înregistrat pentru producerea semințelor, adresată Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în vederea admiterii culturii destinate multiplicării pentru inspecția în câmp;

lot de semințe – cantitate de semințe de un soi, omogene prin origine, ale căror calități sînt confirmate printr-un certificat de calitate;

material săditor – material obținut în urma înmulțirii generative sau vegetative, care include semințe, sîmburi și bulbi utilizați ca material biologic de reproducție a plantelor, precum și părți de plantă sau plante întregi cu rădăcini folosite ca material pentru plantare;

menținător – persoană fizică sau juridică indicată în Catalogul soiurilor de plante ca responsabilă pentru menținerea unui soi cu caracteristicile avute la data înscrierii în acest catalog. Menținătorul poate fi amelioratorul soiului sau persoana careia amelioratorul i-a transmis dreptul de menținere a soiului printr-o tranzacție legală;

plantă – culturi agricole (cereale, leguminoase, plante oleaginoase, tehnice și furajere) și horticole (legume, pomi și arbuști fructiferi, vița-de-vie, plante ornamentale, aromatice și medicinale);

prelucrare a semințelor – activitate ce cuprinde cel puțin una dintre următoarele operațiuni: condiționarea, incluzînd precurățarea, uscarea, curățarea, sortarea, fasonarea, tratarea, după caz, formarea loturilor, ambalarea, etichetarea, precum și operațiuni auxiliare cum sînt depozitarea, păstrarea și transportarea semințelor;

producere a semințelor – activitate ce asigură multiplicarea semințelor de soiuri înregistrate, menținerea calităților de soi, biologice și productive;

Registru al agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor – registru în care sînt înscriși agenții economici, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, care activează în domeniul producerii și/sau prelucrării, și/sau comercializării semințelor;

semințe – organe vegetative și generative ale plantelor de cultură folosite pentru producere sau multiplicare;

soi (hibrid, linie, clonă) – grup de plante aparținînd unui singur taxon botanic de cel mai jos rang cunoscut, care poate fi definit prin expresia caracterelor ce rezultă dintr-un anumit genotip sau dintr-o anumită combinație de genotipuri, distinct de orice alt grup de plante prin expresia a cel puțin unuia dintre caractere, considerat ca entitate, avîndu-se în vedere proprietatea acestuia de a fi reprodus fără modificare. Expresia caracterelor la materialul soiului de același tip poate fi variabilă sau invariabilă, gradul de variabilitate fiind determinat de genotip sau de combinația de genotipuri.

(2) În sensul prezentei legi, se definesc următoarele categorii de semințe:

1) *semințe ale amelioratorului* – semințe obținute și multiplicare de ameliorator, care corespund descrierii oficiale după distinctivitate, uniformitate și stabilitate și care constituie sursa inițială a producerii semințelor de categoria biologică prebază;

2) *semințe prebază* – semințe provenite în urma înmulțirii semințelor amelioratorului sub supravegherea directă a acestuia sau a menținătorului;

3) *semințe bază* – semințe produse de menținător sau sub responsabilitatea directă a acestuia, care:

a) au fost produse din semințe prebază;

b) sînt destinate producerii semințelor de categorie certificate;

c) satisfac cerințele prevăzute de reglementările privind puritatea varietală, germinația etc., specificate pentru semințele bază;

4) *semințe de categorie certificate* – semințe care:

a) în cazul hibridilor, sînt produse din forme parentale pe loturi de hibridare și provin de la forma maternă

cu încrucișări controlate;

b) în cazul soiurilor, sînt produse din semințele bază sau semințele de categorie certificate (reproducerile I–III) și corespund cerințelor în privința purității biologice, a calității germinative etc., specificate pentru semințele de categoria certificate;

5) *semințe comerciale* – semințe care:

a) au identitate ca specie;

b) corespund condițiilor de calitate a semințelor comerciale;

c) corespund, în urma unei examinări, condițiilor de valoare varietală;

6) *semințe de categorie standard* – semințe de culturi legumicole, care:

a) au suficientă identitate și puritate varietală;

b) sînt destinate realizării producției de consum;

c) corespund condițiilor de calitate a semințelor;

d) sînt supuse verificării la etapa postcontrol și corespund identității și purității varietale.

Articolul 3. Fondul genetic de culturi agricole

(1) În scopul păstrării semințelor amelioratorului și a semințelor prebază, precum și al obținerii de noi soiuri și hibrizi de plante, instituțiile publice din domeniul ameliorării soiurilor de plante creează și gestionează fondul genetic de culturi agricole: de cîmp, legumicole, pomicole, nucifere, bacifere și vița-de-vie.

(2) Activitățile de creare, menținere, dezvoltare și gestionare a fondului genetic de culturi agricole sînt reglementate prin regulament aprobat de Guvern și se finanțează din contul mijloacelor bugetului de stat alocate în acest scop Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Capitolul II

ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ÎN DOMENIUL PRODUCERII, PRELUCRĂRII ȘI PLASĂRII PE PIAȚĂ A SEMINȚELOR

Articolul 4. Atribuțiile Ministerului Agriculturii
și Industriei Alimentare

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare are următoarele atribuții:

1) elaborează și promovează politica de stat în domeniul producerii, prelucrării și plasării pe piață a semințelor;

2) elaborează recomandări privind tematica cercetărilor științifice pentru crearea și ameliorarea de soiuri și a tehnologiilor de producere a semințelor de plante;

3) propune Guvernului spre aprobare zonele speciale pentru producerea semințelor;

4) asigură:

a) protejarea producătorilor agricoli împotriva riscului de utilizare de semințe sau de soiuri necorespunzătoare valorii biologice și indicatorilor de calitate;

b) colaborarea economică și științifică cu organizațiile internaționale și cu structurile similare din alte state în domeniul producerii, prelucrării, controlului semincer și comercializării semințelor în conformitate cu convențiile și acordurile internaționale;

c) cadrul organizatoric și măsurile în vederea respectării cadrului juridic privind producerea, prelucrarea, plasarea pe piață a semințelor;

d) atragerea investițiilor străine pentru domeniul semincer;

e) măsurile necesare pentru remedierea deficitului de semințe pe piața internă.

Articolul 5. Atribuțiile Agenției Naționale pentru
Siguranța Alimentelor

(1) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este o autoritate administrativă, subordonată Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, și dispune de subdiviziuni teritoriale.

(2) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor:

a) colaborează pe probleme semincere cu autoritățile centrale și locale, cu instituțiile de cercetări științifice, instituțiile de învățămînt, cu persoane juridice de drept public sau privat, precum și, după caz, cu persoane fizice;

b) implementează politicile de stat în domeniul producerii, prelucrării, controlului calității și comercializării semințelor;

- c) efectuează, în scop de certificare a semințelor, inspecții în câmp pentru a stabili corespunderea identității soiului purității biologice, valorii culturale, stării fitosanitare;
- d) colaborează cu organizațiile și asociațiile profesionale din domeniul semințelor și cu agenții economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea și/sau comercializarea semințelor;
- e) propune actualizarea normelor ce stabilesc noi metode de determinare a calității semințelor, precum și modernizarea aparatelor și a utilajului utilizat la controlul calității semințelor;
- f) efectuează schimbul de informație tehnico-științifică și de documentație privind controlul calității semințelor cu autoritățile similare din alte țări;
- g) participă la elaborarea actelor normative în domeniul producerii, prelucrării și comercializării semințelor;
- h) elaborează sau actualizează ghiduri de inspecție în câmp și de certificare a semințelor;
- i) ține Registrul agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor;
- j) efectuează înregistrarea sau sistarea înregistrării agenților economici în condițiile prezentei legi;
- k) eliberează certificate de înregistrare pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor;
- l) asigură, în limita mijloacelor alocate, finanțarea lucrărilor pentru exercitarea în teritoriu a controlului asupra sectoarelor semincere și a pepinierelor viticole și pomicole;
- m) acordă asistență opțional și fără plată în instruirea profesională a agenților economici în domeniul producerii și prelucrării semințelor;
- n) aprobă:
 - sectoarele semincere și de hibridare a culturilor agricole;
 - plantațiile-mamă viticole, pomicole, de arbuști fructiferi și căpșuni;
 - lista inspectorilor responsabili pentru inspectarea sectoarelor semincere și de hibridare a culturilor agricole, precum și pentru recunoașterea purității de soi în pepinierele viticole și pomicole.

Capitolul III

TESTAREA ȘI ÎNREGISTRAREA SOIURILOR DE PLANTE

Articolul 6. Testarea și înregistrarea soiurilor de plante

(1) Testarea și înregistrarea soiurilor de plante se efectuează de către Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante (în continuare – *Comisie de Stat*) conform metodologiilor și standardelor naționale și internaționale. Comisia de Stat testează valoarea culturală și de utilizare a soiurilor de plante autohtone și din străinătate și criteriile lor de distinctivitate, uniformitate și stabilitate în cazul în care se solicită înregistrarea acestor soiuri în Catalogul soiurilor de plante (în continuare – *Catalogul soiurilor*) și/sau în cazul acordării brevetului pentru acestea.

(2) Comisia de Stat, ca organ de expertiză, la solicitare, în baza rezultatelor expertizei tehnice, întocmește un raport de examinare tehnică pe care îl transmite Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală și care servește drept temei de acordare a brevetului pentru soi de plantă. Acordarea brevetului de către Agenția nominalizată, în conformitate cu prevederile Legii nr. 39-XVI din 29 februarie 2008 privind protecția soiurilor de plante, asigură protecția juridică a soiului pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Testarea soiurilor, de orice gen și specie de plante, se efectuează în cadrul centrelor de testare amplasate în diferite zone agroclimaterice ale Republicii Moldova, care formează rețeaua de testare a soiurilor, și în cadrul instituțiilor și laboratoarelor de profil agricol.

(4) Documentația de înregistrare a unui soi este disponibilă pentru utilizare personală exclusiv în scopuri prevăzute de legislație de către orice persoană, cu excepția cazului în care informația este declarată de către autor confidențială.

Articolul 7. Radierea soiurilor de plante din Catalogul soiurilor

(1) Soiurile de plante se radiază din Catalogul soiurilor în următoarele cazuri:

a) dacă la depunerea cererii pentru înregistrarea soiului sau în timpul examinării acesteia au fost furnizate date false în a căror bază a fost înregistrat soiul. Semințele soiurilor în cauză (dacă acestea nu au fost comercializate) vor fi retrase imediat de pe piață, iar persoanele vinovate vor purta răspundere în conformitate cu prevederile Codului contravențional;

b) dacă soiurile înregistrate anterior și-au pierdut valoarea culturală și de utilizare și nu au fost retestate;

c) la propunerea amelioratorului sau a menținătorului.

(2) Semințele soiurilor menționate la alin. (1) lit. b) și c), radiate din Catalogul soiurilor, se mențin în circuitul comercial pînă la epuizarea stocurilor, dar nu mai mult de 2 ani.

Capitolul IV

PRODUCEREA, PRELUCRAREA, COMERCIALIZAREA ȘI UTILIZAREA SEMINTELOR

Articolul 8. Sistemul de producere a semințelor

(1) Sistemul de producere a semințelor reprezintă un complex de măsuri științifice, organizatorice și agrotehnice ce stabilesc interdependența funcțională dintre agenții economici înregistrați care activează în producerea semințelor de toate categoriile biologice și instituțiile responsabile din domeniu.

(2) Sistemul de producere a semințelor se elaborează de către instituțiile științifice ramurale de comun acord cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

(3) Amelioratorii sau menținătorii soiurilor pun la dispoziția agenților economici înregistrați, care multiplică aceste soiuri, tehnologii specifice de producere a semințelor pe bază de contract, încheie cu aceștia acorduri de multiplicare pentru soiurile protejate prin brevet și asigură descrierea caracterelor morfologice în conformitate cu prevederile Uniunii Internaționale pentru Protecția Noilor Soiuri de Plante (UPOV).

(4) Pentru a produce semințe în vederea plasării lor pe piață, agenții economici trebuie să fie înscrși în Registrul agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor (în continuare – *Registru*).

(5) Agenții economici înregistrați trebuie să respecte tehnologiile de producere, prelucrare și plasare pe piață a semințelor, prevederile legale privind protecția soiurilor de plante protejate prin brevet și poartă răspundere de calitatea semințelor.

(6) Producerea semințelor, a materialului de înmulțire și a celui săditor din categoriile biologice prebază și bază revine amelioratorului și menținătorului.

(7) Producerea semințelor, a materialului de înmulțire și a celui săditor din categoriile biologice bază, certificat, standard și comercial revine agenților economici înregistrați.

(8) Producătorii agricoli trebuie să respecte distanțele de izolare față de sectoarele semincere (pepiniere) în baza unui acord în scris între părți.

(9) Producătorii de semințe trebuie să țină Registrul de intrări și ieșiri ale semințelor (conform modelului din anexa nr. 1) în scop de asigurare a trasabilității acestora.

(10) Producerea semințelor modificate genetic urmează a fi autorizată în conformitate cu prevederile Legii nr. 755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică.

Articolul 9. Prelucrarea și plasarea pe piață a semințelor

(1) Condiționarea, calibrarea, ambalarea, depozitarea și păstrarea semințelor se realizează de către producătorii de semințe și/sau de către agenții economici specializați în prelucrarea semințelor.

(2) Sînt admise pentru comercializare și utilizare în scop de înființare a plantațiilor de producție-marfă doar semințele de soiuri înregistrate în Catalogul soiurilor.

(3) Nu se admite comercializarea și utilizarea semințelor în scopuri de înființare a plantațiilor de producție-marfă a căror calitate nu a fost **asigurată de către producător**.

(4) Agentul economic înregistrat pentru comercializarea semințelor este responsabil de calitatea semințelor plasate pe piață.

(5) Agentul economic înregistrat pentru comercializarea semințelor are dreptul să împuternicească distribuitori pentru comercializarea semințelor cu amănuntul în numele său, în ambalaje mici sau la bucată în ambalaj individual. Distribuitorii împuterniciți nu sînt supuși înregistrării.

(6) Agentul economic înregistrat pentru comercializarea semințelor are următoarele obligații:

a) să emită o împuternicire anuală sau pe anumite perioade pentru fiecare distribuitor care comercializează semințe în numele său pentru a fi prezentată la cererea autorităților;

b) să oblige distribuitorii împuterniciți conform prevederilor de la lit. a) să țină evidența cantităților de semințe primite și vîndute;

c) să dețină date despre distribuitorii împuterniciți, cuprinzînd numele, adresa, locul de comercializare a

producției și sortimentul acestora pentru a le pune la dispoziția Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și a subdiviziunilor teritoriale ale acesteia.

(7) Normele și cerințele privind prelucrarea și plasarea pe piață a semințelor sînt elaborate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și aprobate de Guvern.

(8) Nu fac obiectul comercializării:

a) semințele furnizate organismelor oficiale de testare și inspecție;

b) semințele furnizate prestatorilor de servicii în vederea transformării sau condiționării dacă prestatorul de servicii nu obține dreptul asupra semințelor furnizate astfel;

c) semințele brute furnizate, cu anumite condiții, prestatorilor de servicii în vederea producerii unor materii prime agricole destinate unor scopuri industriale sau semințele înmulțite în scopuri de procesare dacă prestatorul de servicii nu obține dreptul asupra semințelor furnizate sau asupra recoltei.

(9) Plasarea pe piață a semințelor modificate genetic este permisă după autorizarea în modul stabilit de Legea nr. 755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică.

Articolul 10. Ambalarea și etichetarea semințelor

(1) Semințele se plasează pe piață în ambalaje închise și etichetate, iar mențiunile înscrise pe etichetă trebuie să reflecte și să ateste identitatea și calitatea acestora, inclusiv starea fitosanitară.

(2) Semințele tratate chimic sau biologic se introduc în circuitul comercial numai în ambalaje pe care trebuie să fie imprimată o inscripție de avertizare despre tratamentul respectiv.

(3) Semințele nu pot circula pe piața internă decît în ambalaje și cu etichete originale. Reambalarea și reetichetarea sînt permise numai agenților economici înregistrați, sub supravegherea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

(4) În cazul în care semințele sînt modificate genetic, pe etichetă trebuie să fie imprimată următoarea informație: „Produsul conține organisme modificate genetic”.

Articolul 11. Importul semințelor

(1) Sînt admise la import numai semințele soiurilor de plante înscrise în Catalogul soiurilor.

(2) Importul semințelor în scop de multiplicare poate fi efectuat de către agenții economici înregistrați în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(3) Importul semințelor de către agenții economici neînregistrați se efectuează pentru necesități proprii de plantare, fără drept de multiplicare sau de comercializare pe piața internă.

(4) Sînt admise la import semințele soiurilor de plante neînscrise în Catalogul soiurilor, **cu o notificare către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, transmisă cu cel puțin 10 zile lucrătoare pînă la import**, dacă ele sînt destinate:

a) cercetărilor științifice în cadrul relațiilor de colaborare dintre instituțiile de cercetări științifice și instituțiile de învățămînt superior de profil agricol;

b) testărilor oficiale efectuate de Comisia de Stat;

c) suplimentării unei varietăți reprezentate cu mai puțin de 10 soiuri în Catalogul soiurilor cu soiuri ce se regăsesc în Catalogul comun al soiurilor de plante al Uniunii Europene;

d) organizării loturilor demonstrative și pentru expoziții pe suprafețe limitate (3 loturi de pînă la 1 ha de fiecare soi);

e) reproducerii pentru export. Lista unor astfel de semințe se aprobă de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Semințele reproduse se reexportă integral atît ca semințe, cît și ca produse derivate.

(4¹) ***Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este obligată să vizeze, imediat și gratis, un exemplar al notificării indicate la alin. (4), care va fi proba înștiințării și înregistrării corespunzătoare a lotului de semințe în cauză pentru alte autorități publice. În cazul în care Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în decursul a 10 zile de la recepționarea notificării, depistează că datele indicate în notificare sau în documentele anexate sînt eronate și/sau lotul de semințe notificat nu corespunde criteriilor de la alin. (4), atunci aceasta înștiințează autoritățile vamale și postul său de inspecție la frontieră despre nulitatea notificării și imposibilitatea introducerii lotului notificat.***

(5) ***La notificarea prevăzută la alin. (4) se anexează:***

a) contractul de livrare la import, cu specificarea fiecărui lot de semințe;

b) certificatul fitosanitar, eliberat de autoritatea fitosanitară competentă a statului exportator.

(6) ***Agenții economici efectuează importul semințelor de plante și materialului săditor în temeiul certificatului fitosanitar eliberat de autoritatea fitosanitară competentă a statului exportator. La intrarea în țară, importatorul primește pașaportul fitosanitar, care este eliberat la frontieră de inspectorii***

posturilor de control sanitar-veterinar și fitosanitar ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.
(7) După importul semințelor în baza certificatului fitosanitar, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor efectuează, după caz, controlul loturilor de semințe și eliberează agentului economic, gratis, documentul de control. La solicitarea agentului economic, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor poate elibera, contra plată, certificatul de calitate sau buletinul de analiză care se atestă oficial calitatea semințelor verificate. Certificatul de calitate eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor are aceeași valoare juridică ca și certificatul de calitate eliberat de un laborator acreditat.

(8) Semințele se comercializează în limita termenului indicat în documentul de control eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. În cazul expirării termenului indicat, semințele vor fi controlate repetat, cu eliberarea unui nou document de control.

(9) Importul semințelor modificate genetic este permis numai după autorizarea importului în conformitate cu Legea nr. 755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică.

Articolul 12. Exportul și reexportul semințelor

(1) Exportul și reexportul semințelor se admit numai după certificarea loturilor de semințe.

(2) Agenții economici efectuează exportul semințelor în baza următoarelor documente:

a) certificatul fitosanitar de model internațional pentru semințe la export, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

b) certificatul de calitate a semințelor pentru export (blanchetă de culoare oranj), eliberat de un laborator acreditat;

c) contractul de export cu specificarea fiecărui lot de semințe.

(3) Eliberarea certificatului de calitate la exportul materialului de înmulțire și al celui săditor se efectuează în baza certificatului de valoare biologică, eliberat producătorului de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor sau de un laborator acreditat. **Certificatul de valoare biologică se eliberează la necesitate, la solicitarea agentului economic. Certificatul de valoare biologică eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor are aceeași valoare juridică ca și certificatul de valoare biologică eliberat de un laborator acreditat.**

(4) Se interzice solicitarea altor documente permisive în cazul în care semințele sînt însoțite de certificatul fitosanitar și de cel de calitate.

(5) Exportul semințelor modificate genetic este permis numai după autorizarea exportului în conformitate cu Legea nr. 755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică.

Capitolul V

ÎNREGISTRAREA AGENȚILOR ECONOMICI

Articolul 13. Condițiile de înregistrare
a agenților economici

(1) Producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor se realizează de către agenții economici înregistrați de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în Registru, cu condiția respectării următoarelor cerințe:

1) pentru producerea semințelor:

a) să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de terenuri agricole:

– pentru culturile de câmp – cel puțin 300 ha;

– pentru culturile legumicole, bostănoase și de cartof în sol deschis – cel puțin 30 ha, iar pentru producerea formelor parentale în spații protejate – cel puțin 180 m²;

b) să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de terenuri agricole cu suprafața de peste 0,5 ha pentru înființarea pepinierelor (înființarea se admite numai în baza proiectelor elaborate de instituțiile specializate);

c) să dispună de bază biologică pentru multiplicare (semințe, sîmburi, ramuri altoi, portaltoi, arbuști fructiferi etc.) sau de contract privind producerea semințelor încheiat cu amelioratorul sau cu menținătorul;

d) să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de spații de depozitare și de prelucrare dotate cu utilaj și echipament pentru menținerea calității semințelor;

e) să respecte asolamentele și normele privind producerea, condiționarea, prelucrarea, păstrarea și comercializarea semințelor;

2) pentru prelucrarea semințelor, să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de:

- a) spații de depozitare, păstrare și condiționare;
 - b) utilaje de condiționare, uscare, tratare, ambalare, cântărire și etichetare;
 - c) mijloace de transport, după caz;
 - 3) pentru comercializarea semințelor:
 - a) să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de spații de depozitare și de comercializare dotate cu utilaje și echipament pentru menținerea calității semințelor;
 - b) să respecte normele privind calitatea semințelor.
- (2) Pentru a obține înscrierea în Registru, agenții economici depun la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor următoarele documente:
- a) cererea privind înregistrarea, cu indicarea activității respective (producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor);
 - b) copia de pe actul de înregistrare a întreprinderii;
 - c) copia de pe titlul de proprietate sau de pe contractul de locațiune a imobilului unde se va desfășura activitatea înregistrată;
 - d) copia de pe documentul ce confirmă deținerea, în proprietate sau în folosință, a terenului agricol (pentru producere);
 - e) declarația pe propria răspundere privind multiplicarea semințelor sau contractul de producere a semințelor, încheiat cu amelioratorul sau cu menținătorul.

Articolul 14. Procedura de înregistrare a agenților economici

(1) Cererea tipizată privind înregistrarea, prezentată în anexa nr. 2 la prezenta lege, se pune la dispoziția solicitanților de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

(2) Solicitantul prezintă cererea completată și documentele anexate prevăzute la art. 13 alin. (2) Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Inspectorul responsabil din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor verifică autenticitatea documentației prezentate și, în cazul în care nu au fost prezentate toate documentele indicate, setul de documente se respinge în momentul de depunere a cererii.

(3) Inspectorul teritorial în a cărui rază de activitate se află agentul economic, în termen de 5 zile lucrătoare de la depunerea cererii, în urma vizitei la fața locului, întocmește un proces-verbal în care propune, după caz, înregistrarea sau refuză înregistrarea agentului economic.

(4) Refuzul de înregistrare va fi motivat, indicându-se în procesul-verbal condițiile de înregistrare referitoare la domeniul de activitate solicitat pe care agentul economic nu le îndeplinește.

(5) În cazul în care sînt întrunite toate condițiile stabilite pentru înregistrare, în termen de 10 zile lucrătoare de la depunerea cererii, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor eliberează solicitantului certificatul de înregistrare, conform modelului din anexa nr. 3.

(6) În cazul în care solicitantul nu întrunește condițiile prevăzute la art. 13, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor refuză înregistrarea, iar solicitantul are dreptul să depună o nouă cerere atunci cînd consideră că întrunește condițiile necesare.

(7) Certificatul de înregistrare se eliberează de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor pentru o perioadă de 5 ani.

(8) Certificatul de înregistrare va avea număr de ordine, ce devine și număr de cod unic înscris pe certificatul eliberat agentului economic pentru activitatea desfășurată.

(9) În cazul în care agentul economic a pierdut certificatul de înregistrare, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor eliberează duplicatul acestuia. Pentru eliberarea duplicatului certificatului de înregistrare solicitantul depune cererea de eliberare a duplicatului și copia de pe avizul publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova privind pierderea certificatului de înregistrare.

(10) Duplicatul certificatului de înregistrare se eliberează solicitantului în termen de 7 zile lucrătoare din ziua depunerii cererii privind eliberarea acestuia, fără a sista activitatea agentului economic înregistrat.

(11) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor asigură arhivarea documentației în al cărei temei a fost eliberat certificatul de înregistrare sau a fost sistată înregistrarea.

(12) Certificatele de înregistrare se eliberează agenților economici gratis, iar cheltuielile de editare sînt suportate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

(13) Lista agenților economici înscriși în Registru se plasează pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și pe cea a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

Articolul 15. Modul de ținere a Registrului

(1) Registrul, conform modelului din anexa nr. 4, este ținut de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor atât în formă manuală (pe suport de hârtie), cât și în formă electronică. Ținerea manuală a Registrului este obligatorie și în cazul Ținerii electronice a acestuia. În cazul în care datele din Registrul ținut și în formă manuală și în formă electronică nu corespund, se consideră autentice datele din Registrul ținut în formă manuală.

(2) Ținerea Registrului se efectuează în corespundere cu Legea nr. 71-XVI din 22 martie 2007 cu privire la registre.

(3) Registrul se completează în limba de stat.

(4) Filele Registrului sînt șnuruite, numerotate și vizate prin semnătura conducătorului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Numărul filelor se indică pe ultima pagină. Se interzice înlocuirea filelor din Registrul, extragerea lor și alipirea unor file noi.

(5) În Registrul, datele se înscriu în ordine cronologică. Spațiile libere dintre rîndurile de pe filele Registrului se marchează pentru a se elimina posibilitatea introducerii altor înscrieri.

(6) Înscrierile în Registrul se vor efectua atât cu cifre, cât și cu litere, citeț și clar, fără prescurtări, pentru a se evita interpretarea diversă. Înscrierile se efectuează astfel încît să se elimine posibilitatea ștergerii (radierii, distrugerii) lor prin metode mecanice.

Articolul 16. Modul de introducere a modificărilor în Registrul

(1) Agentul economic este obligat ca, în termen de 7 zile lucrătoare de la data modificării datelor înscrise anterior în Registrul, să depună la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor cererea de introducere a modificărilor în Registrul și documentele ce confirmă modificarea datelor.

(2) În cazul în care Registrul nu dispune de suprafață suficientă pentru introducerea modificărilor, acestea pot fi efectuate separat pe o foaie de hârtie, care se fixează în dreptul înscrierii respective, aplicîndu-se viza persoanei împuternicite, cu indicarea datei introducerii modificării respective. O parte a vizei persoanei împuternicite trebuie să se extindă pe foaia fixată.

(3) Modificările datelor intră în vigoare la data consemnării lor în Registrul.

(4) Introducerea modificărilor consemnate în Registrul nu atrage modificarea numărului de înregistrare a agentului economic. Introducerea modificărilor în Registrul se efectuează la dispoziția conducătorului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, cu eliberarea concomitentă a acesteia agentului economic.

(5) Persoana împuternicită a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor este obligată să informeze, în termen de 3 zile calendaristice de la data consemnării modificărilor în Registrul, subdiviziunea teritorială corespunzătoare și agentul economic despre introducerea modificărilor, indicînd:

- a) numărul de înregistrare a agentului economic;
- b) datele care au fost modificate;
- c) data consemnării modificărilor.

Articolul 17. Sistarea înregistrării

(1) În cazul în care agentul economic înregistrat nu întrunește condițiile privind activitatea indicată în certificatul de înregistrare, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor sistează înregistrarea acestuia.

(2) Sistarea înregistrării agentului economic se efectuează în conformitate cu prezenta lege, în baza procesului-verbal întocmit de inspector.

(3) Sistarea înregistrării agentului economic va fi precedată, după caz, de transmiterea unui avertisment în formă scrisă agentului economic, în care se vor indica condițiile de înregistrare pe care acesta nu le întrunește. Pentru înlăturarea neconformităților, agentului economic înregistrat i se acordă un termen de 20 de zile calendaristice din momentul de transmitere a avertismentului, iar în cazul neînlăturării acestora, înregistrarea se sistează.

(4) Sistarea înregistrării agentului economic se efectuează cu adresarea ulterioară în instanța de judecată din partea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, conform art. 17 din Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

(5) Temeiuri pentru sistarea înregistrării agentului economic înregistrat pentru producerea semințelor sînt:

- a) reducerea suprafețelor de terenuri agricole, stabilite de prezenta lege;
- b) lipsa bazei biologice destinate multiplicării (semințe, sîmburi, ramuri altoi, portaltoi vegetativi, arbuști fructiferi);
- c) încălcarea cerințelor de producere a semințelor;
- d) lipsa documentelor necesare referitoare la sectoarele semincere (pepiniere), la proveniența materialului

semincer, precum și nerespectarea procedurii de completare și de ținere a acestora.

(6) Temeiuri pentru sistarea înregistrării agentului economic înregistrat pentru prelucrarea semințelor sînt:

- a) lipsa spațiilor de depozitare și de condiționare;
- b) lipsa utilajelor de condiționare, uscare, tratare și a echipamentelor necesare în activitatea de prelucrare;
- c) lipsa documentelor ce confirmă procedura de prelucrare a materialului semincer.

(7) Temeiuri pentru sistarea înregistrării agentului economic înregistrat pentru comercializarea semințelor sînt:

- a) introducerea în circuitul comercial a semințelor fără certificat de calitate;
- b) lipsa spațiilor de depozitare și de comercializare.

(8) După înlăturarea neconformităților ce au stat la baza sistării înregistrării, agentul economic poate cere anularea sistării.

Articolul 18. Răspunderea pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi

În cazul încălcării prevederilor prezentei legi, agenții economici și persoanele cu funcții de răspundere poartă răspundere în conformitate cu prevederile Codului contravențional.

Capitolul VI

CONTROLUL DE STAT ASUPRA CALITĂȚII SEMINȚELOR

Articolul 19. Controlul semincer și certificarea semințelor

(1) Controlul semincer, eliberarea certificatelor și supravegherea agenților economici înregistrați se efectuează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor poate elibera, la solicitarea agenților economici, următoarele certificate:

- a) *certificatul de calitate a semințelor/buletinul de analiză a semințelor pentru uz intern;*
- b) *certificatul de valoare biologică.*

Termenul de eliberare a documentelor prevăzute la lit. a) este de 7–21 de zile lucrătoare, în funcție de specia testată, iar termenul de eliberare a certificatului prevăzut la lit. b) este de o zi lucrătoare de la data depunerii cererii.”

(3) Determinarea calității semințelor se efectuează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, la solicitarea agentului economic, la prezentarea de către acesta:

- a) a probei de laborator prelevate de inspectorul de stat în conformitate cu cerințele naționale sau internaționale;
- b) a procesului-verbal de prelevare a probelor, întocmit de inspectorul de stat și semnat de ambele părți;
- c) a documentului de inspecție în câmp sau a certificatului de calitate eliberat anterior;
- d) a documentelor ce adevăresc proveniența semințelor importate.

(4) Sînt supuse controlului semincer și certificării în condițiile prezentei legi următoarele categorii de semințe:

- a) semințe prebază;
- b) semințe bază;
- c) semințe certificate;
- d) semințe comerciale de plante oleaginoase și furajere.

(5) Certificatul pentru materialul de înmulțire și cel săditor importat poate fi eliberat de subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, la solicitarea agentului economic.

(6) Termenul de valabilitate, precum și modul de eliberare, retragere și/sau suspendare a certificatelor prevăzute la alin. (2) și (5) se stabilesc în procedurile elaborate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și aprobate de Guvern.”

Articolul 20. Împuternicirile inspectorului de stat pentru control semincer

(1) Controlul sectoarelor semincere (inspecția în câmp) se efectuează de către inspectorii de stat ai Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, nominalizați anual prin ordinul directorului Agenției, în

baza declarațiilor de multiplicare prezentate Agenției.

(2) Inspectorul de stat, în limitele competenței sale, este împuternicit:

a) să efectueze controlul sectoarelor semincere (pepinierelor), semințelor, să declaseze și să rebuteze sectoarele semincere și de producere a materialului săditor în caz de încălcare a tehnologiei de producere a semințelor și a materialului săditor;

b) să aibă acces liber pe sectoarele semincere (pepiniere), în depozitele de păstrare a semințelor, în unitățile de comercializare a acestora, la liniile tehnologice de prelucrare, ambalare și etichetare;

c) să solicite agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor informațiile și documentele respective despre sectoarele semincere (pepinierile), precum și despre cantitatea, calitatea semințelor, pentru a asigura trasabilitatea acestora.

(3) Procedurile de control prevăzute la alin. (2) vor fi exercitate în conformitate cu prevederile Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și ale Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Capitolul VII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 21. Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

b) va asigura revizuirea și anularea de către ministere și de către alte autorități administrative centrale a actelor normative ce contravin prezentei legi;

c) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

(3) Licențele de activitate eliberate pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi rămîn valabile pînă la expirarea termenului de valabilitate.

Articolul 22. Abrogarea unor acte legislative

La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

Legea nr. 659-XIV din 29 octombrie 1999 despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1–4, art. 6);

art. II din Legea nr. 1333-XIV din 27 octombrie 2000 pentru modificarea Legii nukului și Legii despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 149–151, art. 1110);

art. XXII din Legea nr. 333-XV din 24 iulie 2003 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 200–203, art. 773);

Legea nr. 297-XVI din 17 noiembrie 2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 659-XIV din 29 octombrie 1999 despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 172–175, art. 841);

art. XXXII din Legea nr. 280-XVI din 14 decembrie 2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 94–96, art. 349);

art. VII din Legea nr. 187-XVI din 10 iulie 2008 pentru modificarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 138–139, art. 567);

art. VII din Legea nr. 226-XVI din 30 octombrie 2008 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 204–205, art. 750);

art. V din Legea nr. 9-XVI din 3 februarie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 55–56, art. 157);

art. XXII din Legea nr. 131-XVIII din 23 decembrie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 23–24, art. 35);

art. II din Legea nr. 85 din 13 aprilie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 120–125, art. 392).

VICEPREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Liliana PALIHOVICI

Nr. 68. Chișinău, 5 aprilie 2013.